

91ste vergadering

Woensdag 10 september 2003

Aanvang 13.00 uur

Voorzitter: Cornielje

Tegenwoordig zijn 127 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Albayrak, Algra, Aptroot, Van As, Atsma, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Van Bommel, Van den Brink, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Van Dijken, Dijksma, Dijsselbloem, Dittrich, Duyvendak, Eerdmans, Eijssink, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Van Gent, Giskes, De Grave, Griffith, Van Haersma Buma, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerck, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Van Hijum, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Van der Laan, Lambrechts, Leerdam, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtenveld, Mastwijk, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Örgü, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rijpstra, Rouvoet, Samsom, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaïj, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Terpstra, Tichelaar, Tjon-A-Ten, Tonkens, Varela, Verbeet, Verburg, Verdaas, Vergeer, Verhagen, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, B.M. de Vries, Jan de Vries, K.G. de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Weekers, Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heren Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, De Hoop Scheffer, minister van Buitenlandse Zaken, Donner, minister van Justitie, mevrouw Van der Hoeven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en de heer Van Geel, staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Albayrak en Smeets, wegens bezigheden elders;

Crone, wegens bezigheden elders, alleen voor de middag- en avondvergadering;

Depla en Van Nieuwenhoven, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Timmermans en De Ruiters, wegens bezigheden elders, ook morgen.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, de spreektijden bij de algemene beschouwingen als volgt vast te stellen: CDA en PvdA 35 minuten; VVD 30 minuten; SP, LPF, GroenLinks en D66 20 minuten; ChristenUnie en SGP 15 minuten.

Daarbij zullen gedurende de eerste vijf minuten van elke spreker geen interrupties worden toegelaten.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat de Themacommissie Technologiebeleid tot haar voorzitter heeft gekozen het lid Giskes.

Ik deel aan de Kamer mede dat de Themacommissie Ouderenbeleid tot haar voorzitter heeft gekozen het lid Van Oerle-van der Horst.

Het Presidium heeft aangewezen tot voorzitter van de Contactgroep Frankrijk het lid Koenders, tot voorzitter van de Contactgroep Verenigd Koninkrijk het lid Lambrechts en tot voorzitter van de Contactgroep Duitsland het lid Van Winsen.

Op verzoek van de LPF-fractie benoem ik in de Themacommissie Technologiebeleid het lid Kraneveldt tot lid in plaats van het lid Hermans.

Op verzoek van de LPF-fractie benoem ik in de Themacommissie Ouderenbeleid het lid Hermans tot lid in plaats van het lid Kraneveldt.

Op verzoek van de VVD-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport het lid Luchtenveld tot plv. lid in plaats van het lid Geluk.

Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q.

Voorzitter

notaoverleg met stenografisch verslag op:

maandag 6 oktober 2003:

- van 10.15 uur tot 16.00 uur van de vaste commissie voor Justitie over het wetsvoorstel Wet terroristische misdrijven (28463);
- van 19.00 uur tot 23.00 uur van de vaste commissies voor Financiën en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (gezamenlijk) over de notitie Fiscaliteit, landbouw- en natuurbeleid (28207).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Waterleidingwet (eigendom waterleidingbedrijven) (28339).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van Lith** (CDA): Voorzitter. Na jarenlange discussie over de positie van de drinkwatervoorziening in Nederland ligt nu een totale herziening van de Waterleidingwet voor. Eindelijk wordt de productie en levering van drinkwater definitief als publiek goed in de wet verankerd. In hoofdlijnen kan de CDA-fractie dan ook instemmen met het wetsvoorstel. Drinkwater is een eerste levensbehoefte, die aan iedereen onder redelijke voorwaarden ter beschikking moet worden gesteld. Vanwege het publieke belang van het drinkwater heeft de overheid een bijzondere verantwoordelijkheid. De productie en levering van drinkwater moet gegarandeerd zijn.

In het verleden was dat niet vanzelfsprekend. Toen aan het einde van de 19de eeuw het private Amsterdamse waterleidingbedrijf in financieel zwaar weer kwam, dreigde de hoofdstad in zekere zin droog te komen liggen. De gemeente greep in. In 1896 besloten nota bene liberalen in het gemeentebestuur tot overname van het private waterleidingbedrijf door de stad. De stagnerende toevoer van drinkwater werd hersteld en de hoge tarieven werden tot een redelijk niveau teruggebracht. Het is dus van groot belang om productie en levering in publieke handen te houden. Toch

behoeft het onderhavige wetsvoorstel op enkele punten nog enige verfijning.

Welke verfijningen zijn in onze ogen nodig en gewenst? Het gaat om een viertal punten waarop het wetsvoorstel moet worden aangepast. Het gaat om onderdelen die de publieke drinkwatervoorziening in de toekomst kunnen ondermijnen. Om deze manco's uit het wetsvoorstel te halen, heeft de fractie van het CDA vier amendementen voorbereid. Het amendement op stuk nr. 13 behelst een privatiseringsverbod. Het amendement op stuk nr. 11 betreft de aansluitplicht. Het amendement op stuk nr. 12 gaat over de scheiding tussen drink- en ander leidingwater. Het amendement op stuk nr. 14 strekt ertoe een ontheffingsmogelijkheid in het leven te roepen voor de productie en levering van drinkwater. Graag licht ik deze amendementen toe.

Om er zeker van te zijn dat waterleidingbedrijven in overheids handen blijven, wordt in het wetsvoorstel een meldingsplicht van de eigenaar van het waterleidingbedrijf voorgesteld. Uit dit voorstel blijkt dat het verboden is rechtshandelingen te verrichten waardoor de zeggenschap over een waterleidingbedrijf buiten de overheid terechtkomt. Rechtshandelingen die invloed kunnen hebben op de zeggenschap over een waterleidingbedrijf moeten aan de minister, in dit geval de staatssecretaris, worden gemeld. De meldingsplicht lijkt uitsluitend betrekking te hebben op zeggenschap. De vraag is wat onder "zeggenschap" moet worden verstaan. Vallen er alleen zeggenschapsrechten ontleend aan statuten en aandelen onder of moet het begrip ruimer worden opgevat? Heeft het ook betrekking op de overdracht van eigendom, waardoor de nieuwe eigenaar invloed heeft op het beleid van het waterleidingbedrijf? Het antwoord op deze vraag is zeer wezenlijk. Voorkomen moet worden dat via eigendomsoverdracht alsnog privatisering wordt mogelijk gemaakt. Het CDA verzoekt de staatssecretaris dan ook, op dit punt duidelijkheid te scheppen. Is de wet op dit punt sluitend? Zo nee, dan verzoek ik de staatssecretaris met een nota van wijziging te komen, teneinde deze lacune in de wet weg te nemen.

Ik noemde het amendement op stuk nr. 13 al. Het amendement heeft

tot doel de discussie scherp te krijgen. Vooralsnog wil ik het aanhouden.

De **voorzitter**: Een amendement kunt u niet aanhouden. Het komt in stemming of u trekt het in.

De heer **Van Lith** (CDA): Kan ik daar in tweede termijn op terugkomen?

De **voorzitter**: Dan stel ik voor dat u het handhaaft, zodat erover gesproken kan worden. U kunt het altijd nog voor de stemmingen intrekken.

De heer **Van Lith** (CDA): Dat is mijn bedoeling.

Ik kom op de aansluitplicht. Via een wettelijk monopolie van het waterleidingbedrijf regelt het voorstel de productie en levering van drinkwater. Dat staat niet ter discussie. Met zo'n monopolie alleen kan echter niet worden volstaan. Het waterleidingbedrijf moet ook zijn gehouden aan een aansluitplicht. Ter bescherming van verbruikers is het noodzakelijk expliciet in de wet vast te leggen dat onder voorwaarden het waterleidingbedrijf eenieder die daarom vraagt drinkwater moet leveren. Voor alle verbruikers moeten tarieven en voorwaarden door het waterleidingbedrijf worden gehanteerd die redelijk, transparant en niet discriminerend zijn. Wanneer zijn voorwaarden redelijk? Als iemand gaat verhuizen naar een nieuwe woning of een nieuw bedrijfspand, moet hij of zij tijdig over drinkwater kunnen beschikken. Ook dient het tarief redelijk te zijn. Dit houdt in dat het waterleidingbedrijf een prijs moet hanteren die de kosten dekt en een beperkt rendement verschaft, het zogenaamde kost-plussysteem. Het gaat hierbij om bekostiging van de door de overheid opgedragen taken, zoals natuurbeheer. De overheid moet waken voor redelijke voorwaarden en tarieven. Dit betekent dat de overheid over instrumenten moet beschikken om te kunnen ingrijpen. Daarom pleit de CDA-fractie voor een aansluitplicht.

Naast productie en levering van drinkwater door waterleidingbedrijven, wordt water door het bedrijfsleven onttrokken voor het productieproces en voor het maken van producten. Water of leidingwater niet (mede) bestemd om te drinken is geen drinkwater, maar industrie-water. Het is wenselijk in de wet een